گزارش خبر
NEWSREPORT

کد خبر: ۵۰۹۸۴۵
یکشنبه ۱۴ اردیبهشت ۱۴۰۴ ۱۳:۰۷

تصمیم سخت سازمان بورس در روزهای امیدواری

بدترین سناریو برای بورس کدام است؟

بازار سرمایه همیشه تحت تأثیر متغیرهای متعدد و حتی غیرقابل پیش‌بینی قرار دارد که دوز متغیرهای سیاسی در آن بیشتر است و اکنون به نظر می‌رسد صف‌های فروش بیش از هر چیز درگیر هیجان باشد و صف‌های فروش کنونی چندان منطقی به نظر نمی‌رسد.

به گزارش پایگاه تخصصی تحلیلی سرمایه نگر، بازار سرمایه بازی الاکنگی در پیش گرفته و یک روز در صف خرید سنگین و فردای آن روز صف فروش‌ها جراتی برای ثبت تقاضا نمی‌دهند. بورس تهران این روزها به شدت تحت تأثیر تحولات سیاسی است و با هر خبر مثبت رو به بالا و با هر خبر حتی کوچک منفی رو به پایین حرکت می‌کند. شتاب فروش‌ها، چهره‌های درهم و نگران فعالان و فشار سنگین عرضه در اغلب نمادها، به‌ویژه صندوق‌های اهرمی، فضای سنگینی را بر تالار حافظ حاکم کرده است.

بازار در حالی هفته جدید را آغاز کرد که اخبار مربوط به توقف مذاکرات و صحبت‌های تهدیدآمیز آمریکاها برای بازاری که هنوز روی خوش مذاکرات را ندیده، موج منفی به بازار وارد کرد اما؛ در سوی دیگر، تغییر در تیم امنیتی دولت آمریکا و برکناری یکی از اشخاص به شدت ضد ایرانی و طرفدار جنگ این انتظار را ایجاد می‌کند که اثر مثبت بر بازارها بگذارد.

این خبرها به‌ویژه پس از تعویق زمان مذاکرات، بازار را در وضعیت بلاتکلیفی شدید قرار داد. بورس که تا روز چهارشنبه تحت تأثیر خوشبینی نسبت به مذاکرات در مسیر صعودی حرکت می‌کرد، ناگهان با ریزش مواجه شد و گویی سرمایه‌گذاران از دنیای امید و صعود به فضای تردید و ترس پرتاب شدند.

در این بین، در حالی که تازه بازار در حال جان گرفتن بود و سرمایه گذارانی که سال‌ها صبوری کرده بودند به امید چنین روزهایی، تصمیم ناگهانی سازمان بورس مبنی بر کاهش ضریب اعتبار صندوق‌های اهرمی از ۶۰ به حدود ۳۸ درصد، جو بازار را بیش از اخبار سیاسی بهم ریخت. نکته مهم در این تصمیم آن بود که هم‌زمان با کاهش ضریب صندوق‌های اهرمی، ضریب تضمین سهام عادی در بورس و فرابورس از ۶۰ به ۷۵ درصد افزایش یافت؛ حرکتی که به خودی خود می‌توانست پالس مثبتی به بازار باشد اما؛ در میان اخبار بد سیاسی گم شد.

این تصمیم در شرایطی گرفته شد که بازار به شدت تحت تأثیر اخبار سیاسی و تغییرات خارجی قرار گرفته بود و بسیاری از فعالان بازار معتقدند اگر این تصمیم با اطلاع‌رسانی قبلی و در زمانی مناسب‌تری اجرا می‌شد، تبعات کمتری برای بازار داشت. با این حال، به نظر می‌رسد سازمان بورس با هدف کنترل ریسک و جلوگیری از تمرکز شدید جریان نقدینگی در صندوق‌های اهرمی، ناگزیر به اجرای این تصمیم شد. برخی تحلیل‌گران معتقدند این تصمیم می‌تواند در بلندمدت به نفع بازار باشد، به شرطی که با اصلاحات ساختاری همراه باشد و نه صرفاً دستکاری موقت بازار.

فضای غالب بازار سهام به بعد به‌وضوح از حالت خوش‌بینانه به سمت احتیاط و واقع‌گرایی تغییر مسیر داده و سرمایه‌گذاران اکنون باید به‌جای حرکت‌های هیجانی، با دقت بیشتری به ریسک‌های موجود نگاه می‌کنند و دیگر خبری از صفوف خرید پیاپی و افزایش بی‌دلیل قیمت‌ها نیست. واقعیت این است که بازار برای تداوم رشد به داده‌های واقعی و اتفاقات بنیادی نیاز دارد و رشدهای گذشته بیش از آنکه بر پایه سودآوری شرکت‌ها باشد، ناشی از انتظارات برجامی و گمانه‌زنی‌های سیاسی بوده است.

در چنین فضایی، طبیعی است که سهم‌هایی که صرفاً به پشتوانه جو مذاکرات رشد کرده‌اند، حالا زیر فشار فروش قرار بگیرند. به همین دلیل، شناسایی سود در این نمادها و خروج موقت می‌تواند استراتژی مناسبی برای برخی سهامداران باشد. در مقابل، توجه به سهم‌های بنیادی که گزارش‌های مالی قوی و چشم‌انداز سودآوری مطلوبی دارند، می‌تواند در مقطع اصلاحی بازار فرصت مناسبی برای سرمایه‌گذاری با دید میان‌مدت و بلندمدت فراهم کند.

در وضعیت فعلی، می‌توان دو سناریو برای آینده بازار متصور بود:

سناریوی خوشبینانه: اگر در روزهای آینده بار دیگر سیگنال‌های مثبت از سوی طرفین مذاکره صادر شود و اخبار مثبتی از ادامه گفت‌وگوها مخابره شود، بازار می‌تواند به مسیر تعادلی خود بازگردد. در این حالت احتمالاً از دوشنبه شاهد کاهش فشار فروش و بازگشت تدریجی خریداران به بازار خواهیم بود. این روند ممکن است آرام و با احتیاط باشد، اما در هر صورت، به ایجاد ثبات روانی کمک خواهد کرد.

سناریوی محتاط-بدبینانه: در صورتی که فضای سیاسی همچنان پرابهام و متشنج باقی بماند و ترکیبی از خبرهای مثبت و منفی فضای تحلیل را پیچیده‌تر کند، بازار وارد فاز نوسانی خواهد شد. در این شرایط، حمایت حقوقی‌ها، صندوق‌های تثبیت و توسعه بازار می‌تواند تا حدی از شدت ریزش جلوگیری کند، اما برای رشد دوباره، بازار نیازمند یک اتفاق سیاسی مثبت یا داده‌های بنیادی قوی خواهد بود.

در شرایط فعلی، توصیه می‌شود که سرمایه‌گذاران به‌ویژه سهامداران حقیقی، بیش از پیش به بررسی بنیادی شرکت‌ها بپردازند و از رفتار هیجانی پرهیز کنند. کاهش دامنه خوش‌بینی نسبت به مذاکرات الزاماً به معنای ناامیدی نیست، بلکه فرصتی برای پالایش پرتفوی و تمرکز بر سهم‌هایی است که پشتوانه واقعی دارند. بازار در حال گذر از فاز هیجانی به سمت واقع‌گرایی است و در چنین فضایی، شرکت‌هایی که بنیاد قوی و برنامه توسعه‌پذیر دارند، بیشتر مورد توجه خواهند بود.

بازار سرمایه در هفته جاری با آزمونی سخت مواجه شده است؛ آزمونی که نه‌تنها از جنس اقتصاد، بلکه بیشتر از جنس سیاست است. تصمیمات سازمان بورس درباره صندوق‌های اهرمی هرچند در کوتاه‌مدت فشارهایی را ایجاد کرده، اما اگر با درایت و برنامه‌ریزی بلندمدت ادامه یابد، می‌تواند به متعادل‌تر شدن جریان نقدینگی در بازار کمک کند.

بازار سرمایه همیشه تحت تأثیر متغیرهای متعدد و گاهاً غیرقابل پیش‌بینی قرار دارد، اما تجربه نشان داده که دوره‌های اصلاح و هیجان، بخشی از طبیعت آن است. آنچه اهمیت دارد، نگاه تحلیلی و هوشمندانه سرمایه‌گذاران، بهره‌گیری از ابزارهای مدیریت ریسک و پرهیز از تصمیمات احساسی در چنین مقاطع حساسی است.

اکو ایران